

ögon. S. långt in på dagen. S. med kläderna på. Lägga sig att s. S. middag, sofva en liten stund efter middagen. S. sig fullsöfd, sofva så länge, att man ej mera känner sig sömning. (Fig. fam.) Gå och s., vara mycket trög, lat, bekymmerlös. S. af sig ruslet, sofva, tilldess ruset förgått. S. bört, se Bortsofva. S. hos, i ens rum eller hus, i samma säng, bädd; äfv. (fam.) njuta en kvinnas ynnest. S. på en sak, besinna sig öfver natten på en sak. (Fig. fam.) S. sig till penningar, blifva rik genom en slumplycka. S. ut, sofva tillräckligt länge. S. öfver tiden, allt för länge. — Syn. Slumra, (i barnspråket) Sussa. — 2) (fig.) Vara trög, tanklös, sorglös, överkass. — 3) (om kroppsdelar) Vara domnad. Foten sof. — Sofvande, n. 4.

SOFVARE, m. 3. En, som sofver.

SOFVEL, så'v'l, n. sing. Allt slags mat, som ätes till brödet. *Äta bröd utan s.*

SOFVELSAM, a. 2. Närande.

SOG, så'g, n. 3. Se *Källos*.

SOJA, f. sing. Ett slags steksås, som erhålles af Sojaböner.

SOJABÖNA, f. 1. Ett slags böna, som i Kina och på Japan utgör, näst riset, det vanligaste födoämnet.

SOJAVÄXT, f. 3. Ett träd i Kina och på Japan, hvars frukt är Sojabönan. Soja hispida ell. *Dolichos Soja*.

SOKN, se *Socken*.

SOL, f. 2. 1) Den lysande och värmande himmelskropp, kring hvilken alla till vårt solsystem hörande himmelskroppar hvälfva sig. *S-ens ljus, glans, klarhet. S-en skiner starkt. S-ens uppgång, nedgång*, dess uppstigande öfver eller nedgående under horisonten. *S-ens bana*, den skenbara väg solen beskriiver öfver himlahalvvet. *Öppen för s-en*, säges om en plats, der solen ligger på. *I s-en*, i dess sken, t. ex.: *Ställa, sätta ut i s-en. Sitta, gå i s-en. Torka i s-en. Med, mot s-en*, se *Medsols, Motsols*. — 2) (astr.) Fixstjärna eller själflysande himmelskropp, omkring hvilken flera andra röra sig. — 3) fyrv.) Se *Eldhjul*. — *Ss. Solbeglänst, -sken, -nedgång, -uppgång*.

SOLA, v. a. 1. Utställa, utlägga, utsätta för solen. — *S. sig*, v. r. Värma sig i solen.

SOLA, sóla, f. 1. Salt källvatten, hvaraf salt kokas.

SOLA, så'la, se *Såla, Sula*.

SOLAN, -än, m. 3. Växtsläktet *Solanum*.

SOLAR, -är ell. **SOLARISK**, a. 2. (lat. *Solaris*, af *Sol*, sol) Solen beträffande.

SOLARMIKROSKOP, solärmikraskåp, se *Solmikroskop*.

SOLAVEXEL, solavä'x'l, m. 2. pl. — *vexlar*. Så kallas, i handelsspråket, en vaxel, som utställes ensam.

SOLBACKE, m. 2. pl. — *backar*. Backe, som ligger öppen för solen.

SOLBADD, n. 3. Stark solhetta.

SOLBANA, f. 1. Solens skenbara bana öfver himlahalvvet.

SOLBERGNING, f. 2. Solens nedgång.

SOLBLIND, a. 2. Bländad af solens glans, så att man har svårt att se. — *Solblindhet*, f. 3.

SOLBLOMMA, f. 1. Se *Solros*.

SOLBRÄND, a. 2. Säges om den, hvars hud blifvit brynt af solen, isynnerhet i ansigtet.

SOLBRÄNNA, f. sing. Brun färg, som huden på ljusletta människor får till följe af stark solhetta.

SOLCIRKEL, sölsi'rrk'l, m. 2. pl. — *cirk-lar*, eller

SOLCYKEL, sölsy'ck'l, m. 3. pl. — *cykler*. Tidrymd af 28 år, efter hvilken söndagarne åter infalla på samma månadsdagar.

SOLD, så'ld, m. 3. (lat. *Solidum*) 1) Aflöning, som värfvad krigsman åtnjuter. *Njuta dubbel s. Tjena för s.* — 2) Säges i allmänhet om den aflöning, någon åtnjuter af en person för vissa tjänster. *Vara i ens s. Taga, hafva någon i s.*

SOLDAT, sålldät, m. 3. (af *Sold*) 1) Betydde ursprungligen: Krigsman af menige manskapet, som åtnjöt sold. Brukas nu äfv. om menige krigsmän i allmänhet, vare sig värfvade eller icke. *Officerare och s-er*. — Inskränktes ofta till bemärkelsen af Infanterist, krigare till fot, t. ex.: *Husarer och s-er. S-er och ryttare*. — 2) Säges stundom äfv. om krigsmän i allmänhet, så höga som låga. *Denne general är en käck s., men klen befälhafvare*. — *Ss. S-barn, -ed, -hora, -hustru, -kappa, -tjenst*.

SOLDATESK, sålldatä'ssk, m. 3. (fr. *Soldatesque*) Soldathopen.

SOLDATGATT, n. 3. Se *Björnhåla*.

SOLDATHEMMAN, sålldät-, n. 3. Hemman indeladt till underhåll af en soldat.

SOLDATHOPEN, m. sing. def. Meniga soldater (i motsats till befäl).

SOLDATLEFNAD, m. sing. eller

SOLDATLIF, n. sing. En krigares lif, lefnadssätt.

SOLDATLIK, a. 2. Liknande soldater eller deras sed, vanor, lefnadssätt, utseende, o. s. v. *Se s. ut. En s. hållning*.

SOLDATLIKT, adv. Såsom en soldat, på soldaters vis.

SOLDATMANER, sålldätmanér, n. 3. Soldaters, krigares sed, sätt, skick. *På s.*, på krigares vis.

SOLDATMIN, m. 3. Militärisk min; uppsyn, liknande en soldats, en krigares.

SOLDATSED, m. 3. ell. **SOLDATSÄTT**, n. sing. Se *Soldatmaner*.

SOLDATTORP, n. 3. Torp, indelt till boställe åt en soldat.

SOLDYRKAN, f. sing. indef. Solens dyrkan.

SOLECISM, sålesi'ssm, m. 3. (från grekiskan) Fel emot språklärens regler.

SOLENN, sålä'n'n, a. 2. (lat. *Solennis*) Hög-tidlig, festlig. [Sollenn.]

SOLENNITET, sålännitét, f. 3. Högtidlighet, festlighet; fest. [Soll—.]

SOLENNITETSSAL, sålännitétssäl, m. 2. Sal, som begagnas endast vid festliga tillfällen. [Soll—.]

SOLF, så'llv, n. 3. *Solf i en väfstol*, kallas knutna snoddar, kokade i olja, genom hvilka varptrådarne löpa.

SOLFEGGIER, sållfä'ddjärr, 3. pl. (af ital. *Solfeggiò*) Öfningar för sång utan text.

SOLFIERA, sållfiëra, v. n. 1. (ital. *Solfeggiare*) Sjunga noter med utsägende af tonernas namn; öfva sig i att träffa tonerna rätt. — *Solfiering*, f. 2.

SOLFJÄDER, m. 2. pl. — *fjädrar*. Liten fruntimmerssak, sammansatt af lätta och tunna skifvor af elfsenben, trä o. s. v., hvilka kunna hopfällas på hvarandra eller utbredas i halfcirkel till ett sammanhängande helt, och som begagnas att dermed fläktas sig i stark hetta. — *Ss. S-formig, -lik, -smakare*.

SOLFJÄDERSPALM, f. 3. En palmart, af hvars merg sago beredes. *Corypha umbraculifera*.